

Udskriftsdato: mandag den 12. januar 2026

2017/1 LSF 161 (Gældende)

Forslag til Lov om forsøg med socialt frikort

Ministerium: Børne- og Socialministeriet

Journalnummer: Børne- og Socialmin., j.nr. 2017-6363

Forslag

til

Lov om forsøg med socialt frikort

Formål

§ 1. Formålet med denne lov er, at borgere med særlige sociale problemer i en forsøgsperiode i 2019 og 2020 har ret til at modtage et socialt frikort, hvis betingelserne i § 2 er opfyldt.

Forsøg med socialt frikort

§ 2. Kommunalbestyrelsen udsteder på baggrund af ansøgning fra en borger et socialt frikort.

Stk. 2. Der kan udstedes et socialt frikort til borgere med særlige sociale problemer, som

- 1) opfylder betingelserne for at modtage hjælp eller støtte efter afsnit V i lov om social service,
- 2) hverken har været under ordinær uddannelse eller har haft arbejdsindkomst over 10.000 kr. inden for det seneste år forud for tilkendelsen af socialt frikort og
- 3) opfylder opholdskravet for ret til uddannelseshjælp eller kontanthjælp i § 11 i lov om aktiv socialpolitik.

Stk. 3. Ved et socialt frikort forstås en mulighed for, at borgeren kan tjene op til 20.000 kr. skattefrit pr. kalenderår ved ordinært og udstøttet arbejde for virksomheder, offentlige myndigheder m.v., uden at indtægten fradrages i forsørgelsesydelse eller andre indkomstafhængige offentlige ydelser. En borger, der har fået udstedt et socialt frikort i 2019, kan tjene op til 20.000 kr. skattefrit i hvert af årene 2019 og 2020.

Stk. 4. Indtægt på baggrund af et socialt frikort indgår ikke i beregning af borgerens betaling for botilbud efter kapitel 20 i lov om social service, jf. § 163 i lov om social service, og for udslusningsbolig efter lov om almene boliger m.v., jf. § 163 a i lov om social service.

Stk. 5. Et socialt frikort erstatter ikke øvrig støtte og tilbud til borgeren, som kommunalbestyrelsen er forpligtet til at yde efter lovgivningen.

§ 3. En borger, der har fået udstedt et socialt frikort, optjener 2,08 dages betalt ferie for hver måneds ansættelse. Ved ansættelse i kortere tid end 1 måned sker optjeningen forholdsmæssigt med 0,07 dages betalt ferie for hver dags ansættelse, dog højst 2,08 dage. Ferien kan afholdes, når den er optjent (samtidighedsferie).

Stk. 2. Arbejdsgiveren skal med et rimeligt varsel meddele borgeren, hvornår ferien skal holdes. Der skal i videst muligt omfang tages hensyn til borgerens ønske.

Stk. 3. Feriebetaling udgør 12,5 pct. af den optjente løn. Ved ansættelsesforholdets ophør udbetales feriebetalingen for ikke afholdt ferie direkte til borgeren.

Stk. 4. I perioden 1. januar 2019 til 31. august 2020 er borgeren endvidere omfattet af ferielovens § 12, stk. 2 og 3, § 13 stk. 1-4, 6 og 7, jf. lovbekendtgørelse nr. 1177 af 9. oktober 2015, jf. dog stk. 8.

Stk. 5. I perioden 1. januar 2019 til 31. august 2020 er borgerens arbejdsgiver omfattet af ferielovens § 47, stk. 1 og 2, jf. lovbekendtgørelse nr. 1177 af 9. oktober 2015.

Stk. 6. Fra 1. september 2020 er borgeren omfattet af ferielovens § 6, stk. 2 og 3, samt §§ 12-14, jf. lov nr. 60 af 30. januar 2018.

Stk. 7. Fra 1. september 2020 er borgerens arbejdsgiver omfattet af ferielovens § 46, stk. 1, 1. pkt., og stk. 3, jf. lov nr. 60 af 30. januar 2018.

Stk. 8. Ferielovens § 48 a, jf. lovbekendtgørelse nr. 1177 af 9. oktober 2015, som ændret ved lov nr. 60 af 30. januar 2018, finder ikke anvendelse for ferie, der er optjent på baggrund af indtægt under 20.000 kr. for borgere, der anvender et socialt frikort.

Stk. 9. Overskrider borgeren indtægtsgrænsen i § 2, stk. 3, vil feriedage, der er optjent fra det tidspunkt, hvor overskridelsen sker og feriebetalingen herfor, ikke længere være omfattet af denne bestemmelse. Optjening, betaling og afholdelse vil derefter ske efter den til enhver tid gældende lov om ferie.

§ 4. Indtægt på baggrund af det sociale frikort skal indberettes fra virksomheden til kommunen via en særskilt fælleskommunal IT-løsning, som etableres og drives af et aktieselskab, som KL ejer.

§ 5. Kommunalbestyrelsens afgørelser om afslag efter denne lov kan påklages til Ankestyrelsen efter reglerne i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Ikrafttræden m.v.

§ 6. Børne- og socialministeren fastsætter tidspunktet for lovens ikrafttrædelse.

Stk. 2. Loven ophæves den 1. januar 2021.

Ændring i anden lovgivning

§ 7. I ligningsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1162 af 1. september 2016, som ændret bl.a. ved lov nr. 685 af 8. juni 2017 og senest ved lov nr. 1684 af 26. december 2017, foretages følgende ændring:

1. I § 7 indsættes som *nr. 32*:

»32) Udbetalinger omfattet af lov om forsøg med socialt frikort.«

Territorial gyldighed

§ 8 Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Partierne bag Aftalen om satspuljen på børne- og socialområdet 2018-2021 (Venstre, Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti, Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Alternativet, Det Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti) har afsat midler til en forsøgsordning med et socialt frikort til borgere med særlige sociale problemer.

Målgruppen for forsøg med socialt frikort er borgere med særlige sociale problemer, eksempelvis misbrug, hjemløshed eller psykiske vanskeligheder. Formålet er at understøtte målgruppens muligheder for at deltage i samfundets arbejdsfællesskaber, bidrage og opleve værdi i hverdagen.

Et socialt frikort skal give borgere med særlige sociale problemer mulighed for at tjene op til 20.000 kr. skattefrit årligt ved arbejde for virksomheder, offentlige myndigheder m.v. Indtægt på det sociale frikort indgår ikke i vurderingen af retten til offentlige indkomstafhængige ydelser, herunder eksempelvis kontanthjælp, og indtægten vil således ikke skulle fradrages i sådanne ydelser.

2. Lovforslagets indhold

2.1. Gældende ret

Der eksisterer i dag en række tilbud efter lov om social service (herefter serviceloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 988 af 17. august 2017 med senere ændringer, til borgere med særlige sociale problemer, der har behov for rådgivning, hjælp og støtte. Således skal kommunalbestyrelsen f.eks. som formuleret i § 81 tilbyde en særlig indsats til voksne med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller med særlige sociale problemer.

Kommunalbestyrelsen har desuden en forpligtelse efter servicelovens § 12 til at sørge for tilbud om gratis rådgivning til borgere med bl.a. særlige sociale problemer.

Derudover skal kommunalbestyrelsen bl.a. efter servicelovens § 85 tilbyde hjælp, omsorg eller støtte samt optræning og hjælp til udvikling af færdigheder til borgere, der har behov herfor på grund af betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer.

Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (herefter retssikkerhedsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 442 af 9. juni 2004 med senere ændringer, indeholder regler for, hvordan kommunerne og statslige myndigheder på det sociale område skal behandle sager. Det er ikke udtrykkeligt fastsat i retssikkerhedsloven, hvilke lovområder den gælder for. Det er med hjemmel i lovens § 2, stk. 3, fastsat i retssikkerhedsbekendtgørelsens kapitel 1, hvilke lovområder retssikkerhedsloven gælder for – enten helt eller delvis. Udgangspunktet er, at retssikkerhedsloven gælder ved såvel kommunernes sagsbehandling som Ankestyrelsens behandling af klager efter en række love, herunder serviceloven. Retssikkerhedsloven indeholder f.eks. også regler om handlekommune og helhedsorienteret sagsbehandling.

Der er efter gældende ret ikke mulighed for, at kommunerne med et socialt frikort kan give borgere med særlige sociale problemer mulighed for at tjene op til 20.000 kr. skattefrit årligt ved arbejde for virksomheder, offentlige myndigheder m.v.

Efter de gældende regler er alle lønmodtagere omfattet af ferielovens, jf. lovbekendtgørelse nr. 1177 af 9. oktober 2015 med senere ændringer, almindelige regler om forskudt ferie, dvs. der er en forskydning

mellem optjening og afholdelse af ferien. Ferien optjenes i optjeningsåret, som følger kalenderåret, og ferien holdes i ferieåret, der går fra 1. maj efter optjeningsåret til 30. april i året efter.

Efter ferielovens kapitel 2 optjenes ret til 2,08 dages betalt ferie om måneden. Betalingen under ferien er enten feriegodtgørelse på 12,5 pct. af lønnen, eller ret til løn under ferien. I tillæg til løn under ferie ydes et ferietillæg på 1 pct. af den samlede løn i optjeningsåret. Den optjente ferie skal holdes i ferieåret, som går fra den 1. maj til den 30. april i det følgende år. Der er ret til at holde 3 ugers ferie i sammenhæng i ferieperioden (perioden fra den 1. maj til den 30. september).

Arbejdsgiveren skal løbende indberette og indbetale feriegodtgørelse til FerieKonto. Lønmodtageren anmoder i ferieåret FerieKonto om udbetaling af feriepengene, når ferien skal afholdes via Feriepengeinfo. Ved fratræden skal arbejdsgiveren indberette og indbetale de feriedage, som lønmodtageren med løn under ferie har optjent men ikke har afholdt på ophørstidspunktet til FerieKonto.

Indberetning af feriepenge sker efter gældende regler til indkomstregistret. Under ferieafholdelse er der i ferieloven forbud mod at lønmodtageren må modtage vederlag for arbejde. Offentlige forsørgelsesydelser som f.eks. kontanthjælp sidestilles med vederlag, og udbetaling af feriepenge i perioder, hvor der samtidigt udbetales f.eks. kontanthjælp, vil derfor medføre fradrag eller modregning i kontanthjælpen.

Offentlig støtte er efter gældende ret som udgangspunkt skattepligtig indkomst, medmindre der er særskilt hjemmel til skattefritagelse. I § 7, nr. 9, i lov om påligningen af indkomstskat til staten (herefter ligningsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 1162 af 1. september 2016 med senere ændringer, er der hjemmel til skattefritagelse for ydelser, der gives til dækning af nærmere bestemte udgifter for modtageren efter bl.a. lov om social service. Bestemmelsen i ligningsloven dækker således kun ydelser, der gives med hjemmel i de love, der fremgår af bestemmelsen.

Det skatteretlige udgangspunkt for indkomstbeskatningen efter statsskattelovens § 4, jf. lovbekendtgørelse nr. 149 af 10. april 1922 med senere ændringer, er, at enhver form for indtægt – uanset om det sker i form af kontanter eller naturalier – er skattepligtig for modtageren. Der gælder dog undtagelser hertil. Der er således eksempelvis indført skattefritagelse for vederlag for arbejde for private hvervgivere udført i eller i tilknytning til hvervgiverens private hjem, når arbejdet udføres af unge under 16 år eller pensionister (for pensionisters vedkommende dog højst 11.000 kr. årligt (2018)).

Vederlag for personligt arbejde udført for virksomheder er i overensstemmelse med det skatteretlige udgangspunkt skattepligtigt for modtageren uanset modtagerens alder, sociale forhold, eventuelle modtagelse af sociale ydelser m.v.

2.2. Børne- og Socialministeriets overvejelser

Aftalen om satspuljen på børne- og socialområdet 2018-2021 indebærer, at der skal gennemføres forsøg med socialt frikort til borgere med særlige sociale problemer. Der er afsat i alt 45,0 mio. kr. til initiativet. Frikortet skal give udsatte borgere mulighed for at tjene op til 20.000 kr. skattefrit årligt, og indtægt på det sociale frikort vil ikke blive fradraget i forsørgelsesydelser eller andre indkomstafhængige offentlige ydelser.

Forsøg med socialt frikort skal understøtte, at de mest udsatte borgere i samfundet gives bedre muligheder for at deltage i samfundets arbejdsfællesskaber, bidrage og opleve værdi i hverdagen. Med frikortet kan udsatte borgere arbejde for virksomheder i det lokale erhvervsliv, f.eks. i småjobs, og på den måde være en del af arbejdsfællesskabet uden at betale skat eller få fradrag i indkomstafhængige offentlige ydelser. Borgere i målgruppen vil ofte modtage enten førtidspension, kontanthjælp eller uddannelses-

hjælp. Hensigten er desuden, at det sociale frikort tilskynder virksomheder til at tage et socialt ansvar ved at engagere udsatte borgere.

Det sociale frikort skal således fjerne barrierer og give motivation for at borgeren engagere sig. Der er desuden behov for at gøre det let for virksomheder at give småjobs til udsatte.

2.3. Den foreslåede ordning

Partierne bag Aftalen om satspuljen på børne- og socialområdet 2018-2021 har aftalt, at der skal foreslås, at der ved lov i en 2-årig periode indføres et forsøg med et socialt frikort med henblik på en eventuel permanent ordning derefter. Frikortet skal give udsatte borgere mulighed for at tjene op til 20.000 kr. skattefrit årligt. Indtægt inden for det skattefrie beløb vil ikke skulle fradrages i forsørgelsesydelse eller andre sociale ydelser. Det foreslås således, at udbetalinger indtil 20.000 kr. årligt til personer med socialt frikort er skattefritaget og fritaget for fradrag i forsørgelsesydelse m.v., forudsat at udbetalingerne er omfattet af de i loven fastsatte krav om beskæftigelses karakter, indberetning m.v.

Til frikortet skal etableres en særskilt IT-løsning. Med Aftalen om satspuljen på børne- og socialområdet 2018-2021 er det lagt til grund, at projektansvaret for udvikling, implementering og drift af en IT-løsning bliver fælleskommunal. Kommunerne forpligtes derfor til at være dataansvarlige, og et af KL ejet aktieselskab skal sørge for udvikling og drift af IT-løsningen, der stilles til rådighed for samtlige kommuner senest 1. januar 2019. Dette vil KL sørge for, ved at opgaven udbydes efter gældende udbudsregler og f.eks. have form af et offentligt-privat innovationspartnerskab.

Da forsøg med socialt frikort er en forsøgsordning, vil IT-løsningen være foreløbig og ikke fra starten kunne opfylde alle behov for borgere, kommuner, virksomheder og andre aktører. IT-løsningen skal således videreudvikles i forsøgets løbetid samt, hvis det besluttet at gøre ordningen permanent. Ligeledes er der fortsat en vis usikkerhed om, hvorvidt løsningen kan være klar 1. januar 2019. Det foreslås derfor at etablere en følgegruppe mellem stat og kommuner, der skal bidrage til, at løsningen lever op til tidsplanen og formålet, mens selve projektansvaret placeres i et af KL ejet aktieselskab.

Forinden IT-løsningen anvendes til behandling af personoplysninger, skal et af KL ejet aktieselskab på vegne af kommunerne sikre, at løsningen lever op til reglerne for databeskyttelse, jf. de almindelige bemærkninger afsnit 3.

IT-løsningen forventes at bestå af en database, som kommunen opretter det sociale frikort på og som virksomheden indberetter aktivitet på ved hjælp af et identifikationsnummer for det pågældende sociale frikort. Databasen vil være defineret som et register med personoplysninger i henhold til gældende lov om behandling af personoplysninger og vil skulle leve op til gældende krav hertil, jf. afsnit 3.

Det forventes, at kommunen i forbindelse med visitation indberetter sit cvr-nummer, modtagerens (den udsatte borgers) cpr-nummer, beløbet 20.000 kr., udstedelsesdato samt den periode, det sociale frikort vedrører (fra den 1. i en måned til og med årets udgang) til den fælleskommunale IT-løsning. Ved udstedelse sent i kalenderåret kan hele beløbet på 20.000 kr. således anvendes i en kort tidsperiode, f.eks. december måned. Da det er en forsøgsordning, der skal fungere så enkelt som muligt, skal alle borgere, der er visiteret til et socialt frikort i 2019, ikke genvisiteres til i 2020. Det indbygges således i IT-løsningen, at alle sociale frikort, der er udstedt i 2019, nulstilles i 2020, hvor indehaveren af de sociale frikort således får et nyt socialt frikort på 20.000 kr. til anvendelse i 2020.

IT-løsningen skal på baggrund af kommunens registrering af de udstedte sociale frikort kunne vise, f.eks. via en app, om det pågældende cpr-nummer har et socialt frikort, og om der er et tilstrækkeligt beløb til rådighed under de 20.000 kr. I givet fald kan virksomheden indtaste cvr-nummer og identifikationsnum-

mer på det sociale frikort, som borgeren har oplyst, og indberette et beløb for det aftalte arbejde. Både borgeren og virksomheden vil via IT-løsningen have adgang til viden om mulighed for udbetaling på baggrund af de registrerede restbeløb på frikortet. IT-løsningen skal indrettes således, at der ikke gives mulighed for, at virksomheder eller andre kan identificere den registrerede i et længere tidsrum end det, der er nødvendigt af hensyn til de formål, hvortil oplysningerne behandles, jf. afsnit 3.

Da SKAT og andre myndigheder skal kunne få adgang til databasen og til at udveksle relevante informationer om borgeren i forhold til det sociale frikort, skal det sikres, at modtageren af et socialt frikort i forbindelse med visitationen giver sit udtrykkelige samtykke til, at denne information kan udveksles mellem myndigheder, når videregivelse af informationen ikke i forvejen henhører under offentlig myndighedsudøvelse.

Dataansvarlig og databehandler skal træffe de fornødne tekniske og organisatoriske sikkerhedsforanstaltninger mod, at oplysninger hændeligt eller ulovligt tilintetgøres, fortabes eller forringes, samt mod, at de kommer til uvedkommendes kendskab, misbruges eller i øvrigt behandles i strid med loven, jf. afsnit 3.

Målgruppen for det sociale frikort er personer med særlige sociale problemer, herunder psykiske vanskeligheder, der er i målgruppen for afsnit V i lov om social service. Personer med handicap er således ikke i målgruppen med mindre de har særlige sociale problemer. Målgruppen skal desuden opfylde det til enhver tid gældende opholdskrav i § 11 i lov om aktiv socialpolitik, jf. lovbekendtgørelse nr. 269 af 21. marts 2017 med senere ændringer, for ret til uddannelseshjælp og kontanthjælp. Det er desuden en forudsætning, at personerne i målgruppen skal være langt fra beskæftigelse og uddannelse, således at man hverken har været under uddannelse eller har haft arbejdsindkomst over 10.000 kr. inden for det seneste år.

Knap 50.000 voksne med særlige sociale problemer er modtagere af hjælp og støtte på baggrund af servicelovens afsnit V og opfylder opholdskravet i § 11 i lov om aktiv socialpolitik. Hertil kommer et ukendt antal personer, der er i målgruppen for at modtage hjælp og støtte efter afsnit V i lov om social service, men som ikke gør det på nuværende tidspunkt.

Det skønnes med betydelig usikkerhed, at knap 4.000 personer årligt vil anvende det sociale frikort.

Med loven vil borgeren skulle visiteres til det sociale frikort på baggrund af en konkret individuel vurdering af, om den pågældende er i målgruppen for servicelovens ydelser og tilbud til voksne på baggrund af særlige sociale problemer, opfylder opholdskravet og er langt fra uddannelse og beskæftigelse. Det er ikke en betingelse, at vedkommende rent faktisk modtager en ydelse eller et tilbud.

Med hjemmel i retssikkerhedslovens § 2, stk. 3, er det hensigten at fastsætte i bekendtgørelse om retssikkerhed og administration på det sociale område, at reglerne i retssikkerhedsloven gælder, når sager behandles og afgøres efter den foreslåede lov om forsøg med socialt frikort på samme måde som retssikkerhedsloven regler gælder for kommunernes behandling af sager på det sociale område i øvrigt. Da hele retssikkerhedsloven gælder, vil f.eks. også regler om klageadgang, handlekommune og helhedsorienteret sagsbehandling være gældende.

Et socialt frikort må ikke erstatte støtte og tilbud til borgeren, som kommunalbestyrelsen eller andre myndigheder er forpligtet til at yde efter lovgivningen. Et socialt frikort skal ses som et supplement til den rådgivning, hjælp og støtte m.v., som kommunalbestyrelsen eller andre myndigheder i dag er forpligtet til at yde til borgere med særlige sociale problemer. Borgerens indtægter i forbindelse med socialt frikort kan på samme måde ikke indgå i beregning af borgerens indtægt ved beregning af egenbetaling efter servicelovens § 163 og 163 a.

Det vil være op til den enkelte kommune i forsøgsperioden at sikre hensigtsmæssig sammenhæng til sine øvrige tilbud til målgruppen samt ud fra lokale forhold og ønsker at etablere et eventuelt samarbejde med frivillige foreninger, organisationer og virksomheder, der i forvejen har kontakt til målgruppen.

Ordningen med et socialt frikort rummer en række risici for misbrug, som det vil være særdeles vanskeligt for skattemyndighederne og andre myndigheder at kontrollere. Det kan eksempelvis være, at det sociale frikort anvendes af andre personer, end den person der er visiteret til det pågældende frikort, eller at arbejdet ikke lever op til lovens krav om, at det skal være udstøttet beskæftigelse.

Personer med socialt frikort antages som udgangspunkt at være arbejdstagere, der udfører arbejde under instruktion, og de vil derfor være omfattet af samme rettigheder som øvrige lønmodtagere. Tilsvarende skal en arbejdsgiver, som ansætter en person efter ordningen om socialt frikort, leve op til de samme lovkrav som ved ansættelse af en person, som ikke er en del af ordningen, herunder også arbejdsmiljølovgivningen og arbejdsskadelovgivningen. Kommunerne har således i forbindelse med ansættelse af en person efter ordningen om socialt frikort samme myndighedsforpligtelser i forholdet mellem arbejdstager og arbejdsgiver som ved ansættelse af en person, som ikke er en del af ordningen.

De regler, som en arbejdsgiver skal overholde, er f.eks. regler om udstedelse af ansættelsesbevis, hvorefter en lønmodtager har krav på at modtage et ansættelsesbevis senest en måned efter ansættelsens start, såfremt ansættelsesforholdet har en varighed på en måned, og den gennemsnitlige ugentlige arbejdstid overstiger 8 timer. Desuden skal indbetaling af ATP bidrag som hovedregel betales, når den ansatte er lønmodtager er fyldt 16 år og arbejder mindst 9 timer om ugen, 18 timer i en 14 dages periode, 39 timer pr. måned eller som løsarbejder, uanset antallet af timer.

Da det i forsøget med socialt frikort er forudsat, at der er tale om lønnet arbejde, hvor der som hovedregel gælder de samme ansættelsesretlige regler som i et hvert andet ansættelsesforhold, vil borgere, der har et socialt frikort, være omfattet af ferieloven, da de er lønmodtagere. Det foreslås at regulere optjeningen af ferie for borgere med socialt frikort, således at disse generelt ikke er omfattet af ferieloven, men at de i stedet optjener og afholder samtidighedsferie i ansættelsesforhold, hvor det sociale frikort anvendes.

Forslaget skal ses i lyset af, at der i den gældende ferielov anvendes et princip om forskudt optjening og afholdelse af ferie. En ny ferielov træder i kraft, mens forsøget med socialt frikort kører. Den nye ferielov betyder, at princippet om forskudt ferie ændres til et princip om samtidighedsferie. Endvidere er ferie optjent i perioden fra 1. januar 2019 og frem til i ikrafttrædelsen af den nye ferielov 1. september 2020 omfattet af overgangsordningen til den nye ferielov, hvor lønmodtagerens optjente feriebetaling fra den 1. september 2019 frem til den 31. august 2020 forvaltes af arbejdsgiveren eller fonden for tilgodehavende feriemidler indtil den pågældende når pensionsalderen, jf. lov nr. 58 af 30. januar 2018 om forvaltning og administration af tilgodehavende feriemidler.

Såfremt ferieloven skulle være gældende for borgeren med et socialt frikort i forsøgsperioden, ville borgeren i de første 8 måneder af forsøgsperioden optjene ferie, der tidligst kan afholdes fra 1. maj 2020. Endvidere ville al optjent feriebetaling fra 1. september 2019 og et år frem, skulle indbetales og forvaltes af arbejdsgiveren eller fonden for tilgodehavende feriemidler frem til borgerens pension eller endelige fratræden fra arbejdsmarkedet, et forhold der måske ligger mange år ud i fremtiden.

De sidste 4 måneder af forsøget ville borgeren optjene og afholde samtidighedsferie, som er princippet i den nye ferielov.

Overgangen til den nye ferielov samtidigt med forsøget om socialt frikort bevirker, at der for målgruppen for det sociale frikort ville være uigennemskuelige ferierettigheder, der ikke forekommer hensigtsmæssige

i forhold til målgruppen for det sociale frikort, og i forhold til dels antallet af forventede brugere af ordningen samt den indtægtsgrænse, der gælder for at være omfattet af det sociale frikort.

Efter såvel den gældende ferielov som den nye ferielov skal feriebetaling registreres i indkomstregistret og afholdelsen og udbetalingen af optjent ferie med feriegodtgørelse skal ske efter anmodning til Feriepengeinfo. Denne administration vil ikke være hensigtsmæssig i forsøgsordningen, hvor indtægt som lønmodtager ikke vil blive indberettet til indkomstregistret. Derfor foreslås der, at borgere med socialt frikort ikke skal være omfattet af ferieloven, men i stedet skal sikres en tilsvarende ret til ferie i denne lov. Der skal være samtidighedsferie for borgere med socialt frikort, og feriebetalingen skal ved fratræden udbetales direkte til borgeren uden indberetning til indkomstregistret. Feriebetalingen er en del af indtægten og skal medregnes i denne. Såfremt en borger med socialt frikort overskrider indtægtsgrænsen for det sociale frikort, vil ferie fremadrettet ikke optjenes efter denne lov men i stedet efter ferielovens almindelige regler.

Der gælder ingen entydig definition af, hvornår der er tale om et ”arbejdsgiver-lønmodtagerforhold” og hvornår arbejdsydelsen ydes som selvstændig erhvervsdrivende. De momenter, der i så henseende kan tillægges vægt, er dog blandt andet følgende:

- Om arbejdet skal udføres personligt af den pågældende. En selvstændig vil ofte kunne lade arbejdet udføres via en af ham antaget medarbejder.
- Er en person undergivet virksomhedens ledelse, således at virksomheden instruerer og fører tilsyn med arbejdets udførelse, taler det for, at der foreligger et ansættelsesforhold. Hvis en person omvendt har en høj grad af frihed til at tilrettelægge sit arbejde, således at den pågældende primært vederlægges under hensyn til det opnåede resultat, vil det tale for, at der ikke foreligger et ansættelsesforhold.
- Hvis arbejdet udføres på vegne af arbejdsgiveren og vedkommende ikke bærer den økonomiske risiko for arbejdets udførelse, vil det tale for et ansættelsesforhold. Altså, at vedkommende modtager vederlag uanset om arbejdet lykkes eller ej. Handler vedkommende for egen regning og selv bærer risikoen for mislykket arbejdet samt opnår en driftsherregævinst for det udførte arbejde, vil det tale for, at der er tale om en selvstændig erhvervsdrivende.

Er der tale om en situation, hvor betingelserne for et ”arbejdsgiver-lønmodtagerforhold” ikke er til stede, er en person stillet som en selvstændigt erhvervsdrivende. De arbejdsretlige regler finder således ikke anvendelse. Det betyder bl.a., at der ikke skal afregnes feriepenge, indbetales ATP m.v.

3. Behandling af personoplysninger

IT-løsningen, der skal udvikles som følge af lovforslaget, vil skulle håndtere personoplysninger, herunder oplysninger af fortrolig karakter, og vil skulle leve op til gældende krav til databeskyttelse samt fortrolig og forsvarlig behandling af individoplysninger, hvorfor de dataretlige regler finder anvendelse.

Kommunerne forpligtes til at være dataansvarlige, og et af KL ejet aktieselskab skal sørge for udvikling og drift af IT-løsningen, der stilles til rådighed for samtlige kommuner. Forinden IT-løsningen anvendes til behandling af personoplysninger, skal et af KL ejet aktieselskab på vegne af kommunerne således sikre, at løsningen lever op til reglerne for databeskyttelse. Det forventes, at IT-løsningen vil skulle kunne håndtere fortrolige oplysninger om personer (cpr-nummer) samt visse økonomiske oplysninger forbundet med udbetalinger af løn på baggrund af det sociale frikort.

Ved den foreslåede lovs ikrafttrædelsestidspunkt vil reglerne for behandling af personoplysninger således være omfattet af bestemmelserne i Europa Parlamentets og Rådets forordning nr. 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (generel forordning om databeskyttelse). Databeskyttelsesforordningens regelsæt finder anvendelse fra den 25. maj 2018. Justits-

ministeren har endvidere den 25. oktober 2017 fremsat forslag til lov om supplerende bestemmelser til forordningen om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesloven). Lovforslaget foreslås at træde i kraft den 25. maj 2018, jf. forslaget til databeskyttelseslovens § 46, stk. 1.

I forordningens artikel 5 er der fastsat en række grundlæggende principper, der gælder for alle behandlinger af personoplysninger, som omfattes af forordningen. Bestemmelsen fastsætter således, at personoplysninger skal behandles lovligt, rimeligt og på en gennemsigtig måde i forhold til den registrerede. Det fastsættes endvidere, at personoplysninger skal indsamles til udtrykkeligt angivne og legitime formål og ikke må viderebehandles på en måde, der er uforenelig med disse formål. Personoplysninger skal også være tilstrækkelige, relevante og begrænset til, hvad der er nødvendigt i forhold til de formål, hvortil de behandles ("dataminimering"). Endvidere gælder, at personoplysninger skal være korrekte og om nødvendigt ajourførte, og der skal tages ethvert rimeligt skridt for at sikre, at personoplysninger, der er urigtige i forhold til de formål, hvortil de behandles, straks slettes eller berigtiges ("rigtighed"). Det fastlægges tillige i artikel 5, at personoplysninger skal opbevares på en sådan måde, at det ikke er muligt at identificere de registrerede i et længere tidsrum end det, der er nødvendigt til de formål, hvortil de pågældende personoplysninger behandles ("opbevaringsbegrænsning"). Endelig skal personoplysninger behandles på en måde, der sikrer tilstrækkelig sikkerhed for de pågældende personoplysninger, herunder beskyttelse mod uautoriseret eller ulovlig behandling og mod hændeligt tab, tilintetgørelse eller beskadigelse, under anvendelse af passende tekniske eller organisatoriske foranstaltninger ("integritet og fortrolighed").

I forordningens artikel 6 fastsættes det, hvilke forhold der gør behandling af personoplysninger lovlig, f.eks. samtykke fra den registrerede eller overholdelse af en retlig forpligtelse.

IT-løsningen vil ligeledes skulle leve op til forordningens artikel 32, hvor det fastsættes, at den dataansvarlige og databehandleren skal gennemføre passende tekniske og organisatoriske foranstaltninger for at sikre et sikkerhedsniveau, der passer til risici. Af artikel 32 fremgår ligeledes, at den dataansvarlige og databehandleren skal sikre, at enhver fysisk person, der udfører arbejde for den dataansvarlige eller databehandleren, og som får adgang til personoplysninger, kun behandler disse efter instruks fra den dataansvarlige.

Dataansvarlig og databehandler vil i forbindelse hermed skulle vurdere, om det er relevant at fortage en konsekvensanalyse vedrørende databeskyttelse. I forordningens artikel 35 er det således fastsat, at hvis en type behandling, navnlig ved brug af nye teknologier og i medfør af sin karakter, omfang, sammenhæng og formål, sandsynligvis vil indebære en høj risiko for fysiske personers rettigheder og frihedsrettigheder, foretager den dataansvarlige forud for behandlingen en analyse af de påtænkte behandlingsaktiviteters konsekvenser for beskyttelse af personoplysninger.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Der er i forbindelse med Aftale om satspuljen på børne- og socialområdet 2018-2021 afsat en ramme på 45 mio. kr. i perioden 2018-2020. Midlerne skal finansiere følgende delelementer.

Til finansiering af IT-løsningen er afsat en ramme på 14 mio. kr.

Til dækning af merudgifter i forbindelse med visitation i kommunerne samt klagebehandling i kommuner og Ankestyrelsen er afsat en ramme på 15 mio. kr.

Til dækning af umiddelbart skattemæssigt mindreprovenu er afsat en ramme på 10 mio. kr.

Til dækning af manglende modregning i sociale ydelser er afsat en ramme på 4 mio. kr.

Til finansiering af evaluering, formidling og forankring af forsøget er afsat en ramme på 2 mio. kr.

De økonomiske konsekvenser af lovforslaget skal forhandles med kommunerne.

Lovforslaget berører ikke regionerne og har derfor ingen økonomiske og administrative konsekvenser for regionerne.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Da det er frivilligt for virksomheder, offentlige myndigheder m.v., om de ønsker at benytte ordningen med socialt frikort til at udbetale løn, har lovforslaget ingen økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v., bortset fra for de virksomheder, offentlige myndigheder m.v., der frivilligt vælger at benytte ordningen.

Da skattefrihed og friholdelse for fradrag i offentlige forsørgelsesydelse for en person med socialt frikort er betinget af, at vederlaget er indberettet af den udbetalende virksomhed via en særlig IT-løsning, vil virksomheder, der ønsker at udbetale skattefrit vederlag indtil 20.000 kr. årligt til personer med socialt frikort, skulle påtage sig disse administrative forpligtelser.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

Da udbetalinger omfattet af loven indberettes til en særlig IT-løsning af virksomheder, offentlige myndigheder m.v., kræves ikke indsendelse af dokumentation m.v. fra borgerne.

7. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

Det er en forudsætning for visitation til det sociale frikort, at borgeren opfylder opholdskravet for ret til uddannelseshjælp eller kontanthjælp i § 11 i lov om aktiv socialpolitik. Opholdskravet for ret til uddannelseshjælp eller kontanthjælp gælder ikke for EU/EØS-borgere, i det omfang disse efter EU-retten er berettigede til hjælpen.

9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 21. december 2017 til den 19. januar 2018 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

3F, Advokatrådet, Akademikerne, Ankestyrelsen, BL - Danmarks Almene Boliger, Blå Kors, Brugerforeningen for aktive stofmisbrugere, Brugernes Akademi, Børne- og kulturchefforeningen, Center for Rusmiddelforskning, Dansk Arbejdsgiverforening (DA), Dansk Erhverv, Dansk Psykolog Forening, Dansk Psykiatrisk Selskab, Dansk Røde Kors, Dansk Socialrådgiverforening, Danske Advokater, Danske Fysioterapeuter, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Datatilsynet, Det Centrale Handicapråd, Den Sociale Udviklingsfond (SUF), DI, Digitaliseringsstyrelsen, FOA - Fag og Arbejde, Foreningen af Danske Døgninstitutioner, Frelsens Hær, FTF, Gadejuristen, HK Kommunal, HORESTA, Institut for Menneskerettigheder, Justitia, KFUK's Sociale Arbejde, KFUM's Sociale Arbejde, Kirkens Korshær, KL, Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, Kriminalforsorgen, Landsforeningen af Kvindekrisecentre, Landsforeningen af Socialpædagoger (LFS), Landsforeningen LEV, Landsforeningen af nuværende og tidligere

psykiatribrugere (LAP), Landsforeningen af væresteder for stofafhængige og tidligere stofafhængige (LVS), Landsforeningen Bedre Psykiatri, Landsforeningen for Pårørende til Stofmisbrugere, LO, LOS - De private tilbud, Projekt Udenfor, Rigsrevisionen, Rådet for Socialt Udsatte, Sammenslutningen af Boformer for Hjemløse i Danmark, SAND – De Hjemløses Landsorganisation, Selveje Danmark, SIND, SMVdanmark, Socialt Lederforum og Socialpædagogernes Landsforbund.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/min-dreudgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Der er i Aftale om satspuljen på børne- og socialområdet afsat en ramme på 45,0 mio. kr. til finansiering af lovforslaget.
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Lovforslaget har administrative konsekvenser i form af visitering og klagesagsbehandling i kommunerne og Ankestyrelsen. Til finansiering af dette er der afsat en ramme på 15,0 mio. kr. Denne er en delmængde af den samlede ramme til finansiering af lovforslaget.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	
Overimplementering af EU-retlige minimumsforpligtelser (sæt X)	Ja	Nej X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Der er efter gældende ret ikke mulighed for, at kommunerne kan tilbyde et socialt frikort til borgere med særlige sociale problemer.

Med § 1 foreslås det, at borgere med særlige sociale problemer, jf. § 2, i en forsøgsperiode i 2019 og 2020

har ret til at modtage et socialt frikort, hvis betingelserne i § 2 er opfyldt. Et socialt frikort skal dermed give udsatte borgere bedre muligheder for at deltage i samfundets arbejdsfællesskaber, bidrage og opleve værdi i hverdagen.

Loven foreslås alene at finde anvendelse i en forsøgsperiode 2019 og 2020. Det sociale frikort foreslås således afprøvet i en 2-årig forsøgsperiode fra den 1. januar 2019 til og med den 31. december 2020. I 2020 foretages en evaluering for at vurdere, om ordningen skal gøres permanent.

Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 2.3.

Til § 2

Det foreslås i *stk. 1*, at kommunalbestyrelsen på baggrund af ansøgning fra borgeren skal træffe afgørelse om udstedelse af et socialt frikort.

I det målgruppen skal opfylde betingelserne for at modtage hjælp eller støtte efter afsnit V i serviceloven, forventes det, at praksis for visitation følger tilsvarende praksis i serviceloven. I formidlingen af afgørelsen til eksempelvis hjemløse, kan det være relevant, at kommunen involverer de væresteder m.v., hvor borgeren jævnligt opholder sig. Når kommunalbestyrelsen har truffet afgørelse om at tilbyde et socialt frikort, gives personen et nummer på frikortet, der skal anvendes i kontakten med de virksomheder, offentlige myndigheder m.v., hvor arbejdet udføres.

Det sociale frikort foreslås at gælde fra visitationen finder sted til 31.12. 2020. På baggrund af ansøgning fra borgeren og en konkret, individuel vurdering af, om den enkelte person er i målgruppen, vil kommunalbestyrelsen skulle træffe afgørelse om at tilbyde et socialt frikort. Det sociale frikort vil gælde frem til 31. december 2020, uanset om personen ikke længere opfylder kriterierne for som fastsat i den foreslåede § 2. Det afgørende er, om personen er berettiget til socialt frikort på tildelingstidspunktet.

Det foreslås, at kommunalbestyrelsen på baggrund af ansøgning fra borgeren og med afsæt i de i loven fastsatte sociale og beskæftigelsesmæssige kriterier kan visitere til frikortet og samtidigt registrere frikortet via en fælleskommunal IT-løsning. Den kommune, der skal træffe afgørelse om frikortet, er borgerens opholdskommune, dvs. den kommune, hvor den pågældende har bopæl eller sædvanligvis opholder sig. Det følger af retssikkerhedslovens § 9, stk. 1 og 2.

Det foreslås med i *stk. 2*, at målgruppen for et socialt frikort er borgere med særlige sociale problemer, som:

1. opfylder betingelserne for at modtage hjælp eller støtte efter afsnit V i lov om social service,
2. hverken har været under ordinær uddannelse eller har haft arbejdsindkomst over 10.000 kr. inden for det seneste år forud for tilkendelsen af socialt frikort og
3. opfylder opholdskravet for ret til uddannelseshjælp eller kontanthjælp i § 11 i lov om aktiv socialpolitik.

Dette opgøres som seneste 12 måneder.

Borgere med særlige sociale problemer er defineret som personer, der er socialt udsatte (f.eks. hjemløshed eller misbrug) eller har psykiske vanskeligheder (f.eks. angst eller depression). Personer med handicap (kognitivt eller fysisk) indgår således ikke i definitionen, medmindre de har særlige sociale problemer. Målgruppen kan dog omfatte unge i efterværn, jf. servicelovens § 76, hvis kriterierne for socialt frikort i øvrigt er opfyldt, da disse antages at opfylde betingelserne for at modtage hjælp eller støtte efter afsnit V i lov om social service.

Ved ordinær uddannelse vil alene alle SU-berettigede uddannelser, skulle medregnes.

I indkomstgrænsen på 10.000 kr. vil der skulle medregnes arbejdsindkomst defineret som A- og B-indkomst, hvoraf der skal betales arbejdsmarkedsbidrag, og som er indberettet til indkomstregisteret, jf. Lov om et indkomstregister. Desuden vil der skulle medregnes lønindkomst erhvervet om bord på dansk skib registreret i Dansk Internationalt Skibsregister (DIS), som er indberettet til indkomstregisteret.

Borgeren vil skulle opfylde opholdskravet for ret til uddannelseshjælp eller kontanthjælp i § 11 i lov om aktiv socialpolitik for at være i målgruppen. Retten til uddannelseshjælp eller kontanthjælp er betinget af, at personen lovligt har opholdt sig her i riget i sammenlagt 7 år inden for de seneste 8 år. I beregningen af opholdstiden indgår perioder, hvor personen har haft folkeregisteradresse her i riget, medmindre særlige grunde fører til et andet resultat.

I *stk. 3* foreslås det, at der ved et socialt frikort forstås en mulighed for, at borgeren kan tjene op til 20.000 kr. skattefrit pr. kalenderår ved ordinært og udstøttet arbejde for virksomheder, offentlige myndigheder m.v. uden, at indtægten fradrages i forsørgelsesydelse eller andre indkomstafhængige offentlige ydelser. Det foreslås således, at en borger, der har fået udstedt et socialt frikort i 2019, kan tjene op til 20.000 kr. skattefrit i hvert af årene 2019 og 2020. Ved indtægter forstås løn, rådighedsløn, honorarer m.v. samt indtægter, der træder i stedet for løn. Det gælder både ved udbetaling af engangsbetøb og løbende indtægter.

Det foreslås således, at sociale frikort tildelt i 2019 nulstilles 1. januar 2020, således, at der i løbet af 2020 igen kan tjenes 20.000 kr. med frikortet. Det foreslås, at dette foregår automatisk og ikke forudsætter genvisitation. I forbindelse med nulstillingen gemmes data fra 2019.

Arbejdet kan udføres for både private og offentlige virksomheder og myndigheder, organisationer, foreninger m.v., der ellers ville være indberetningspligtige efter skattekontrollovens § 7 eller 7 A. Dette kan eksempelvis være socialøkonomiske virksomheder.

Selve skattefritagelsen foreslås indført ved ændring af ligningsloven, jf. lovforslagets § 7, hvortil der henvises.

Efter den foreslåede ordning vil udbetalingerne i henhold til ordningen omfatte vederlag til personer for personligt arbejde for virksomheder, offentlige myndigheder m.v.. Der kan således ikke ske skattefri udbetaling af vederlag for arbejde for privatpersoner eller ske anden skattefri indkomsterhvervelse, f.eks. indtægt fra selvstændig erhvervsvirksomhed.

Det vil ikke være afgørende, om der er tale om en tilbagevendende ydelse eller en enkeltstående tjeneste, men der skal være tale om udstøttet beskæftigelse.

For at der er tale om ordinær udstøttet arbejde, skal der som udgangspunkt være tale om lønnet arbejde, hvor der gælder de samme ansættelsesretlige regler som i et hvert andet ansættelsesforhold. Loven indeholder ikke et krav om en bestemt mindste timeløn. Aflønning af en person med et socialt frikort fastsættes efter aftale mellem arbejdsgiveren og lønmodtageren. Arbejde i løntilskudsjob, arbejde som led i jobrotation eller arbejde (i lønnede) praktikperioder under en uddannelse vil ikke kunne medregnes som ordinært og udstøttet arbejde.

Det er kommunalbestyrelsens ansvar at tage stilling til, om en borger, der er undtaget fra 225-timersreglen, men som udfører ordinært og udstøttet arbejde efter ordningen med socialt frikort, fortsat skal være undtaget fra 225-timersreglen. Det vurderes, at mange i målgruppen for det sociale frikort vil have så store begrænsninger i forhold til de arbejdsopgaver, der kan udføres, at de skånehensyn, der skal tages til borgeren er så omfattende, at de ikke vil kunne tilgodeses på det ordinære arbejdsmarked. Kan

borgeren derimod arbejde fuldt effektivt, men kun i kortere tid, må arbejdsevnen vurderes i forhold til det begrænsede arbejdskrav, dvs. mellem 5-6 timer hver uge eller 1½ måned fuld tid inden for et år.

Det foreslås, at indtægt på baggrund af et socialt frikort ikke vil skulle fradrages i forsørgelsesydelser eller andre indkomsthængige offentlige ydelser.

Det betyder, at der ved tildeling af offentlige sociale ydelser vil skulle ses bort fra indtægt på baggrund af et socialt frikort. Der vil tillige skulle ses bort fra indtægt med det sociale frikort ved vurdering af eksempelvis ansøgninger om behovsbestemte enkelttydelser efter kapitel 10 i lov om aktiv socialpolitik. Formålet er at sikre, at det sociale frikort vil supplere den hjælp, borgeren i øvrigt har ret til.

Med den foreslåede bestemmelse er det således hensigten, at det sociale frikort ikke skal have betydning for borgerens ret til anden hjælp.

I *stk. 4* foreslås det, at indtægt på baggrund af et socialt frikort indgår ikke i beregning af borgerens betaling for botilbud efter kapitel 20 i lov om social service, jf. § 163 i lov om social service, og for udslusningsbolig efter lov om almene boliger m.v., jf. § 163 a i lov om social service. På samme måde vil hjælp i form af et socialt frikort ikke kunne indgå i beregning af egenbetaling for unge i efterværn eller støtte til inklusionsboliger.

Det bemærkes, at der heller ikke vil kunne ske lønindeholdelse i indtægten, da alene A-indkomst kan anvendes til lønindeholdelse.

Med den foreslåede bestemmelse er det således hensigten, at borgeren ikke stilles dårligere i forhold til betaling for botilbud m.v. som følge af indtægt på baggrund af et socialt frikort.

Det bemærkes, at der med lovforslagets § 7 samtidig foreslås skattefritagelse for ydelser omfattet af lov om forsøg med socialt frikort. Der henvises til bemærkningerne hertil.

I *stk. 5* foreslås det, at et socialt frikort ikke erstatter de kommunale tilbud og indsatser, som kommunalbestyrelsen er forpligtet til at yde efter lovgivningen.

Dette er begrundet i, at formålet med den foreslåede ordning er at supplere den eksisterende sociale eller beskæftigelsesrettede indsats til målgruppen med et socialt frikort i forsøgsperioden, samt at sikre, at borgere, som deltager i forsøgsordningen, ikke stilles ringere ved deltagelse i forsøget.

Med den foreslåede bestemmelse er det således hensigten, at kommunalbestyrelsen ikke må undlade at tilbyde borgeren hjælp efter serviceloven, aktivloven og anden relevant lovgivning, selvom borgeren har et socialt frikort.

Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 2.3

Til § 3

Efter den gældende ferielovs § 7, stk. 1, optjener en lønmodtager ret til 2,08 dages betalt ferie for hver måneds ansættelse i et kalenderår (optjeningsår). Det er i § 3, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 549 af 24. april 2015 om ferie præciseret, at en lønmodtager, der ikke er ansat i en hel kalendermåned, optjener ret til 0,07 dages betalt ferie for hver dags ansættelse. Lønmodtageren kan dog højst optjene ret til 2,08 dages betalt ferie pr. kalendermåned. Efter den gældende ferielovs § 12 skal ferie holdes i det år, der går fra 1. maj til 30. april (ferieåret), og som følger efter optjeningsåret.

Det fremgår af den gældende ferielovs § 15, stk. 1, at arbejdsgiveren efter forhandling med lønmodtageren fastsætter, hvornår ferien skal holdes. Arbejdsgiveren skal under hensyntagen til virksomhedens drift

så vidt muligt imødekomme lønmodtagerens ønske om, hvornår ferien skal holdes. Efter ferielovens § 15, stk. 2, skal arbejdsgiveren så tidligt som muligt meddele lønmodtageren, hvornår ferien skal holdes. Arbejdsgiveren skal give meddelelsen senest 3 måneder før hovedferien begynder, og senest 1 måned før ferien begynder for øvrige feriedage, medmindre særlige omstændigheder hindrer dette.

Det følger af den gældende ferielovs § 23, stk. 1, at en lønmodtager, der er antaget månedsvis eller for længere tid, og som har ret til fuld løn på søgnehellidage og sygedage, får løn under ferie. Efter ferielovens § 23, stk. 2, 4. pkt., får lønmodtageren endvidere et ferietillæg på 1 pct. af lønnen i optjeningsåret, jf. § 26, stk. 1. En lønmodtager, der ikke er omfattet af § 23, får feriegodtgørelse med 12,5 pct. af lønnen i optjeningsåret, jf. ferielovens § 24. Efter ferielovens § 23, stk. 6, får en lønmodtager, der fratræder, feriegodtgørelse for det løbende optjeningsår og for den del af de tidligere optjeningsår, som lønmodtageren ikke har holdt ferie for endnu.

Efter de gældende regler, har en lønmodtager, som er syg, når ferien begynder, ikke pligt til at begynde ferien, jf. ferielovens § 13, stk. 2. Efter den gældende ferielovs § 12, stk. 3, kan ferie ikke holdes på det ugentlige fridøgn, på søgnehellidage, overenskomstmæssigt eller sædvanemæssigt fastsatte fridage eller erstatningsdage herfor, eller hvis lønmodtageren er afskåret fra at holde ferie, jf. ferielovens § 38 om feriehindringer. Efter den gældende ferielovs § 13, stk. 7, kan en lønmodtager, der deltager i en strejke eller lockout, når ferien begynder, ikke begynde ferien.

Ferie holdes med 5 dage om ugen, således at arbejdsfrie dage og vagtdage i turnus indgår i ferien med et forholdsmæssigt antal. Ferien holdes i øvrigt på samme måde, som arbejdet tidsmæssigt er tilrettelagt. Ferie kan ikke holdes på det ugentlige fridøgn, på søgnehellidage, overenskomstmæssigt eller sædvanemæssigt fastsatte fridage eller erstatningsdage herfor, eller hvis lønmodtageren er afskåret fra at holde ferie, jf. § 38 i gældende ferielov om feriehindringer.

Efter ferielovens § 13, stk. 3, har en lønmodtager, der har optjent 25 dages ferie, og som bliver syg under ferien, mod lægelig dokumentation ret til erstatningsferie efter 5 sygedage under ferie i ferieåret. En lønmodtager, der har optjent mindre end 25 dages ferie, har ret til erstatningsferie efter et forholdsmæssigt færre antal sygedage. En lønmodtager er efter de gældende regler således sikret 4 ugers årlig betalt ferie, som arbejdstidsdirektivet foreskriver. Efter ferielovens § 13, stk. 4, opnår lønmodtageren ret til erstatningsferie fra den dag, hvor lønmodtageren meddeler sygdommen til arbejdsgiveren, medmindre helt særlige omstændigheder gør sig gældende. Efter ferielovens § 13, stk. 6, betaler lønmodtageren den lægelige dokumentation, jf. stk. 3.

Efter ferielovens § 48 a, som træder i kraft den 1. januar 2019 kan ferie, der optjenes i perioden fra den 1. september 2019 til den 31. august 2020, som udgangspunkt ikke afholdes, men skal hensættes efter lov om forvaltning og administration af tilgodehavende feriemidler.

Da det ikke vil være hensigtsmæssigt, at borgere med et socialt frikort skal være omfattet af ferielovens regler for forskudt ferie og den indberetning til indkomstregistret af feriebetalingen, der følger efter de gældende regler, foreslås det at der fastsættes særlige regler om optjening, afholdelse og udbetaling af feriebetaling for borgere med socialt frikort i denne lov. Formålet er desuden, at arbejdsgiveren herved ikke skal indberette feriegodtgørelse til indkomstregisteret, hvilket er tilfældet efter ferielovens regler. Det foreslås endvidere, at borgere med et socialt frikort ikke skal være omfattet af overgangsordningen til den nye ferielov.

Det foreslås derfor i § 3, stk. 1, at en borger, der har fået udstedt et socialt frikort, optjener 2,08 dages betalt ferie for hver måneds ansættelse. Ved ansættelse i kortere tid end 1 måned sker optjeningen forholdsmæssigt med 0,07 dages betalt ferie for hver dags ansættelse, dog højst 2,08 dage. Ferien kan afholdes, når den er optjent (samtidighedsferie).

Bestemmelsen indebærer, at borgere, der har et socialt frikort, optjener og afholder samtidighedsferie, hvor der optjenes 2,08 feriedage pr. måned, borgeren er ansat. Optjening af 2,08 feriedage pr. måned svarer til 25 feriedage ved et års ansættelse, det er den samme ret til betalt ferie, der optjenes af lønmodtagere omfattet af ferieloven. At ferien afholdes som samtidighedsferie sikrer i høj grad, at borgeren dels altid kan have et overblik over, hvor mange feriedage borgeren kan afholde, og derved tilskyndes borgeren til at gøre brug af sin optjente ferie. Der er ikke tilknyttet en bestemt ferieafholdelses periode, inden for hvilken optjent ferie efter denne lov skal afholdes.

Det foreslås i *stk. 2*, at arbejdsgiveren med et rimeligt varsel skal meddele borgeren, hvornår ferien skal holdes. Der skal i videst muligt omfang tages hensyn til borgerens ønske. Bestemmelsen indebærer, at det, som det kendes fra den gældende ferielov er, at det er arbejdsgiveren, der varsler ferien, men at dette sker under hensyntagen til, hvad borgeren måtte have af ferieønsker. Såfremt arbejdsgiveren vælger ikke at varsle ferien til afholdelse, vil ferien skulle udbetales efter forslaget til bestemmelsens *stk. 3*.

Det foreslås i *stk. 3*, at feriebetaling udgør 12,5 pct. af den optjente løn. Endvidere foreslås det ved ansættelsesforholdets ophør at udbetale feriebetalingen for den ikke afholdt ferie direkte til borgeren.

Beregningen af feriebetalingen foreslås at være 12,5 pct. af lønnen, svarende til feriegodtgørelse efter ferieloven. Da formålet med det sociale frikort er, at borgere langt fra arbejdsmarkedet nemmere skal have mulighed for at tage småjobs, foreslås det, at feriebetaling for ikke afholdte optjente dage udbetales direkte til borgeren ved fratræden. Dette sikrer, at borgeren under alle omstændigheder modtager sin optjente feriebetaling, samt at arbejdsgiveren ikke efterfølgende skal administrere feriebetalingen.

Det foreslås i *stk. 4*, at borgeren i perioden 1. januar 2019 til 31. august 2020 endvidere er omfattet af ferielovens § 12, *stk. 2 og 3*, § 13, *stk. 1-4, 6 og 7*, jf. lovbekendtgørelse nr. 1177 af 9. oktober 2015, jf. dog *stk. 8*. Henvisningen til bestemmelserne i ferieloven sikrer, at ferielovens bestemmelser om afholdelse af ferie der gælder for ansættelsesforhold i den angivne periode. Det sikres endvidere, at ferie afholdes med fem dage om ugen, at ferie ikke kan afholdes på helligdage eller sædvanlige fridage, at det reguleres hvornår en lønmodtager ikke kan afholde ferie, herunder når borgeren er syg, på barsel eller strejker. Ydermere skal ferielovens bestemmelser om ret til erstatningsferie i tilfælde af sygdom også være gældende for ferie optjent efter denne lov.

Det foreslås i *stk. 5*, at i perioden 1. januar 2019 til 31. august 2020 er borgerens arbejdsgiver omfattet af ferielovens § 47, *stk. 1 og 2*, jf. lovbekendtgørelse nr. 1177 af 9. oktober 2015. Den foreslåede bestemmelse sikrer, at ferielovens § 47, *stk. 1*, hvorefter en arbejdsgiver, som trods påkrav uden rimelig grund undlader at betale skyldig feriebetaling straffes med bøde, skal være gældende for borgere med socialt frikort. Dette medfører, at arbejdsgiveren til borgere, der optjener ferie efter denne lov, kan straffes såfremt de undlader at betale skyldig feriebetaling. Tilsvarende kan selskaber m.v. (juridiske personer) efter § 47, *stk. 2*, pålægges strafansvar efter straffelovens 5. kapitel.

Det foreslås endvidere i *stk. 6*, at borgeren fra 1. september 2020 omfattet af ferielovens § 6, *stk. 2 og 3*, samt §§ 12-14, jf. lov nr. 60 af 30. januar 2018. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med det foreslåede *stk. 4*. Da der den 1. september 2020 træder en ny ferielov i kraft, skal henvisningerne til de i *stk. 4*, nævnte bestemmelser fra denne dato være henvisninger til de tilsvarende bestemmelser i den nye ferielov. Der er tale om de samme principper for afholdelse og tidspunkter hvor borgeren ikke kan afholde ferie som efter det foreslåede *stk. 4*.

Det foreslås i *stk. 7*, at fra 1. september 2020 er borgerens arbejdsgiver omfattet af ferielovens § 46, *stk. 1, 1. pkt. og stk. 3*, jf. lov nr. 60 af 30. januar 2018. Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med det foreslåede *stk. 5*. Da der den 1. september 2020 træder en ny ferielov i kraft, skal henvisningerne til de i *stk. 5*, nævnte bestemmelser fra denne dato være henvisninger til de tilsvarende bestemmelser i den

nye ferielov. Den foreslåede bestemmelse sikrer, at den nye ferielovs § 46, stk. 1, 1. pkt., hvorefter en arbejdsgiver, som trods påkrav uden rimelig grund undlader at betale skyldig feriebetaling straffes med bøde, skal være gældende for borgere med socialt frikort. Dette medfører, at arbejdsgiveren til borgere, der optjener ferie efter denne lov, kan straffes såfremt de undlader at betale skyldig feriebetaling. Tilsvarende kan selskaber m.v. (juridiske personer) efter den nye ferielovs § 46, stk. 3, pålægges strafansvar efter straffelovens 5. kapitel.

Det foreslås i *stk. 8* at ferielovens § 48 a, jf. lovbekendtgørelse nr. 1177 af 9. oktober 2015, som ændret ved lov nr. 60 af 30. januar 2018, ikke finder anvendelse for ferie, der er optjent på baggrund af indtægt under 20.000 kr. for borgere, der anvender et socialt frikort. Som en del af overgangsbestemmelserne i den nye ferielov er der i den gældende ferielov indsat en bestemmelse, om at ferie optjent i perioden fra 1. september 2019 til og med 31. august 2020 ikke kan udbetales eller afholdes. Feriebetaling optjent i den angivne periode skal indberettes og indbetales til fonden for lønmodtagernes tilgodehavende feriemidler, der skal administrere disse midler, indtil lønmodtageren forlader arbejdsmarkedet.

Det er ikke hensigtsmæssigt, at en sådan bestemmelse skal være gældende for feriedage og feriebetaling optjent i forsøgsperioden af borgere med et socialt frikort, da de allerede har ret til samtidighedsferie. Det foreslås derfor direkte i denne lov, at præcisere, at den feriebetaling, en borger måtte optjent som en del af forsøgsordningen ikke skal indfryses i fonden. Dermed vil der ikke være tvivl om, at feriebetaling optjent efter denne bestemmelse ikke er omfattet af ferielovens overgangsbestemmelser.

Det foreslås i *stk. 9*, at overskrider borgeren indtægtsgrænsen i forslagens § 2, stk. 3, vil feriedage, der er optjent fra det tidspunkt, hvor overskridelsen sker og feriebetalingen herfor, ikke længere være omfattet af denne bestemmelse. Optjening, betaling og afholdelse vil derefter ske efter den til enhver tid gældende ferielov.

Bestemmelsen sikrer, at borgere med et socialt frikort, der oppebærer en indtægt, der overstiger grænsen i forsøgsordningen på 20.000 kr. i kalenderåret, for så vidt angår ferie ikke længere er omfattet af denne bestemmelse, men fremadrettet skal være omfattet af alle ferielovens regler.

Der henvises til de almindelige bemærkninger i afsnit 2.3.

Til § 4

Det foreslås, at udbetaling af indtægt på baggrund af det sociale frikort skal indberettes af virksomheden til kommunen med en særskilt fælleskommunal IT-løsning, som etableres og drives af et aktieselskab, som KL ejer.

Denne udbetaling kan enten ske med elektronisk kontooverførsel eller ved kontant betaling fra virksomhed til borger.

Skattefrihed og friholdelse for fradrag i offentlige forsørgelsesydelse for en person med socialt frikort forudsætter, at virksomheden via en IT-løsning har indberettet beløbet til en kommunal database, og fra databasen har modtaget en bekræftelse på, at det pågældende beløb er til rådighed på frikortet.

Virksomhederne vil skulle indberette A- eller B-indkomst på normal vis, når det maksimale beløb for det sociale frikort er nået.

Hvis kommunerne bliver opmærksomme på forhold, der kan indikere misbrug, skal kommunerne gøre relevante myndigheder opmærksomme herpå, f.eks. SKAT, Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering og myndigheder for indkomstaflænging offentlige ydelser.

Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 2.3. og afsnit 3.

Til § 5

Det foreslås, at kommunalbestyrelsens afslag efter denne lov skal kunne påklages til Ankestyrelsen efter reglerne i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. Det betyder eksempelvis, inden en klage behandles, skal den myndighed, som har truffet afgørelsen, vurdere, om der er grundlag for at give klageren helt eller delvist medhold. Derfor skal en klage først afleveres til kommunalbestyrelsen, som har truffet afgørelsen. Det er fastsat i retssikkerhedslovens § 50, at Ankestyrelsen er klageinstans for administrative afgørelser i det omfang, det fastsættes ved lov. § 5 har således til hensigt at sikre denne klageadgang. Tilsvarene klageregler findes i servicelovens § 163.

Det skønnes med betydelig usikkerhed, at 350 personer årligt vil klage over afgørelsen, og omkostningerne er indregnet i de forventede omkostninger knyttet til visitation.

Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 2.3.

Til § 6

Det foreslås, at børne- og socialministeren fastsætter tidspunktet for lovens ikrafttrædelse. Tidspunktet for ikrafttrædelse afhænger af, at IT-løsningen for det sociale frikort er klar til anvendelse, hvilket forventes at være 1. januar 2019. Kommunerne forpligtes til at være dataansvarlige, og et af KL ejet aktieselskab skal sørge for udvikling og drift af IT-løsningen, der forventes stillet til rådighed for samtlige kommuner senest 1. januar 2019.

Med *stk. 2* foreslås det, at loven ophæves den 1. januar 2021. Det følger af Aftalen om satspuljen på børne- og socialområdet 2018-2021, at der er afsat midler til forsøg med socialt frikort i 2018-2020. Det er således med aftalen besluttet, at implementering af forsøg med socialt frikort foregår i 2018, mens selve forsøget foregår i 2019 og 2020.

Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 2.3.

Til § 7

Efter gældende regler er vederlag for personligt arbejde udført for virksomheder, offentlige myndigheder m.v. som udgangspunkt skattepligtigt for modtageren uanset modtagerens alder, sociale forhold, eventuelle modtagelse af sociale ydelser m.v.

Virksomheder har efter gældende regler pligt til at indberette løn og andet vederlag for personligt arbejde i tjenesteforhold, jf. skattekontrollens § 7, stk. 1, nr. 1, til indkomstregistret, jf. lov om et indkomstregister §§ 3 og 4. Ved enhver udbetaling af A-indkomst (almindelig løn) skal virksomheden indeholde A-skat, jf. kildeskattelovens § 46, stk. 1, ligesom virksomheden skal indeholde AM-bidrag, jf. kildeskattelovens § 49 A, stk. 1, § 49 B, stk. 1, og arbejdsmarkedsbidragslovens § 7.

Virksomheder har endvidere efter gældende regler pligt til at indberette honorar og andet vederlag for personlig arbejds- eller tjenesteydelse, når beløbet er B-indkomst, jf. skattekontrollens § 7 A, stk. 1 og 2.

Det foreslås, at der skal være skattefrihed for udbetalinger omfattet af forsøgsordningen om et socialt frikort. Dette sker ved den foreslåede ændring af ligningslovens § 7. Efter den foreslåede nye § 7, nr. 32, i ligningsloven vil udbetalinger i henhold til lov om forsøg med socialt frikort være skattefritaget. Der kan således modtages skattefri udbetalinger på indtil 20.000 kr. årligt pr. person med socialt frikort.

Det bemærkes, at udbetaling af vederlag fra virksomheder, offentlige myndigheder m.v. vil kunne ske i henhold til lov om forsøg med socialt frikort, mens vederlag for arbejde for private hvervgivere og

indtægt fra selvstændig erhvervsvirksomhed ikke er omfattet af forsøgsordningen, jf. forslagens § 2 og bemærkningerne hertil. Skattefri udbetaling af vederlag i henhold til den foreslåede ordning vil således kun kunne foretages af virksomheder.

Det bemærkes, at skattefri udbetalinger efter lov om forsøg med socialt frikort som følge af skattefritagelsen ikke skal indberettes til indkomstregistret. I stedet skal der indberettes til en særskilt IT-løsning, jf. lovforslagets § 4.

Som følge af skattefritagelsen vil virksomhederne heller ikke skulle indeholde arbejdsmarkedsbidrag.

I de tilfælde, hvor vederlag for en arbejdsydelse for en virksomhed ikke opfylder betingelserne for at kunne udbetales skattefrit efter ordningen, f.eks. fordi loftet på 20.000 kr. årligt er nået, eller der ikke foretages indberetning af vederlaget til den særlige IT-løsning, der etableres af kommunerne som led i forsøgsordningen, er beløbet skattepligtigt efter de almindelige regler. Det vil sige, at modtageren af vederlaget – hvis der er tale om en honorarmodtager – efter de gældende regler skal selvangive værdien og beskattes heraf. Hvervgiver (virksomheden) er endvidere indberetningspligtig af beløbet. Er der tale om et lønmodtagerforhold, er arbejdsgiver (virksomheden) indberetningspligtig og indeholdelsespligtig af A-skat og arbejdsmarkedsbidrag efter de almindelige regler herom.

Det bemærkes, at SKAT efter de almindelige regler i forvaltningsloven og reglerne i databeskyttelsesforordningen samt supplerende nationale bestemmelser om behandling af personoplysninger af den eller de databaseansvarlige myndigheder kan få videregivet oplysninger om indberettede indbetalinger m.v. til brug for skattekontrol.

Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 2.3 og afsnit 3.

Til § 8

Da serviceloven ikke gælder for Færøerne og Grønland, og da ordningen med et socialt frikort foreslås knyttet op på personer, der er i målgruppen for at modtage støtte efter serviceloven, foreslås det, at loven ikke skal gælde for Færøerne og Grønland.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

Ændring i anden lovgivning

§ 7. Til den skattepligtige indkomst medregnes ikke:
1)-31) ---

§ 7. I ligningsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1162 af 1. september 2016, som ændret bl.a. ved lov nr. 685 af 8. juni 2017 og senest ved lov nr. 1684 af 26. december 2017, foretages følgende ændring:

1. I § 7 indsættes som nr. 32:

»32) Udbetalinger omfattet af lov om forsøg med socialt frikort.«